

Brussel, 4 juni 2026
(OR. en)

10144/26

ECOFIN 752
UEM 230
SOC 340
EMPL 169
COMPET 699
ENV 642
EDUC 224
ENER 341
JAI 753
GENDER 80
JEUN 121
SAN 417
ECB
EIB

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 3 juni 2026

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.: COM(2026) 227 final

Betreft: Aanbeveling voor een
AANBEVELING VAN DE RAAD
inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en
begrotingsbeleid van Zweden

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 227 final.

Bijlage: COM(2026) 227 final

Brussel, 3.6.2026
COM(2026) 227 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

**inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van
Zweden**

{SWD(2026) 227 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Zweden

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97¹ van de Raad, en met name artikel 3, lid 3,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden², en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EU) 2024/1263 wordt omschreven wat de doelstellingen zijn van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, alsook buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU"). Het Europees Semester omvat met name de formulering, en het toezicht op de uitvoering, van landspecifieke aanbevelingen.

¹ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263 van 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

- (2) Op 16 juli 2025 heeft de Commissie haar voorstel vastgesteld voor een verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509³. Het voorstel strekt ertoe de doeltreffendheid van Uniefinanciering te vergroten door de versnippering van de financiële architectuur te verminderen en lidstaten te ondersteunen bij de coördinatie van hun economisch beleid overeenkomstig artikel 175 VWEU.
- (3) Op 25 november 2025 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 vastgesteld, waarin zij Zweden noemde als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone⁴ en een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie goedgekeurd, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone⁵ goedgekeurd op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.
- (4) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat het mondiale concurrentievermogen van de Unie de komende vijf jaar moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Het Europees Semester is afgestemd op het kompas voor concurrentievermogen, hetgeen ervoor zorgt dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de Commissie, waarbij een eenvormige aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.
- (5) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de implementatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (“RRF”)⁶. De herstel- en veerkrachtplannen (RRP’s) en de fondsen van het cohesiebeleid zijn essentieel gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van recente cycli zijn aangehaald, doeltreffend moesten worden aangepakt, en in door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma’s rekening

³ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid voor de periode 2028-2034 en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 — COM(2025) 565 final. Over de voorgestelde verordening wordt momenteel onderhandeld met de medewetgevers.

⁴ PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁵ Aanbeveling van de Raad van 21 april 2026 over het economisch beleid van de eurozone (PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>).

⁶ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

moest worden gehouden met landspecifieke aanbevelingen. Nu de RRF het einde van haar levensduur nadert, blijft het essentieel om de hervormingen die in het kader van de faciliteit zijn ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke de in de landspecifieke aanbevelingen in kaart gebrachte uitdagingen het hoofd helpen bieden.

- (6) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Zweden gepubliceerd. Daarin heeft zij de vooruitgang beoordeeld die Zweden heeft geboekt bij de uitvoering van de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Zweden van het RRP. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Zweden in kaart gebracht. Ook werd daarin de vooruitgang beoordeeld die Zweden heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties.
- (7) De Commissie heeft overeenkomstig artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Zweden. De belangrijkste bevindingen van de beoordeling door de diensten van de Commissie van macro-economische kwetsbaarheden voor Zweden voor de toepassing van die verordening zijn op 20 mei 2026 gepubliceerd⁷. Op 3 juni 2026 heeft de Commissie geconcludeerd dat Zweden niet langer wordt geconfronteerd met macro-economische onevenwichtigheden. Met name de kwetsbaarheden in verband met de vastgoedmarkt en de hoge particuliere schulden blijven bestaan, maar zijn de laatste tijd minder ernstig geworden. Hoewel de Zweedse economie zeer gevoelig is voor rentetarieven als gevolg van het wijdverbreide gebruik van hypotheeklen met variabele rente, is ze bestand gebleken tegen de hogere rentetarieven in 2022 en 2023, waardoor de huizenprijzen zijn gedaald. Sindsdien zijn de huizenprijzen stabiel en lijken zij minder overgewaardeerd dan voorheen. De grote commerciële vastgoedsector vertoont tekenen van verbeterde herfinancieringscapaciteit naarmate de rentetarieven afnamen en de toegang tot de kapitaalmarkt verbeterde. De schulden van huishoudens als percentage van het bbp, die sinds de pandemie waren teruggelopen, zijn in 2025 afgevlakt en zullen naar verwachting stabiel blijven. In de toekomst kunnen woningtekorten, in combinatie met soepelere eisen voor kredietnemers, de huizenprijzen en de schulden van huishoudens opdrijven. Banken blijven sterk en winstgevend en het aantal niet-renderende leningen is laag. Onlangs zijn enkele maatregelen genomen om de huurmarkt flexibeler te maken, en eind 2025 is het regelgevingskader voor bouwvergunningen bijgesteld. Vooruitblikkend zou het daadwerkelijk vergroten van het woningaanbod en het aanpakken van fiscale stimulansen ter bevordering van de met schulden gefinancierde aankoop van woningen, in combinatie met een verstandig gebruik van macroprudentiële maatregelen, helpen om de stijging van de huizenprijzen verder te temperen en de schulden van huishoudens op duurzame wijze te verminderen. Het Europees Semester zal het kader bieden voor het monitoren van de vooruitgang bij de hervormingen op het gebied van huisvesting.
- (8) Op 21 januari 2025 heeft de Raad op basis van de beoordeling door en op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling tot goedkeuring van het nationaal budgetair-

⁷ SWD(2026) 143 final.

structurele plan voor de middellange termijn van Zweden⁸ aangenomen. Het plan bestrijkt de periode 2025-2028 en omvat een budgettaire beperking in de vorm van een maximaal groeipercentage van de netto-uitgaven over een periode van vier jaar. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 4,0 % in 2025, 4,4 % in 2026, 4,4 % in 2027 en 4,6 % in 2028. Deze percentages stemmen overeen met de cumulatieve maximale groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 10,7 % in 2025, 15,5 % in 2026, 20,6 % in 2027 en 26,1 % in 2028.

- (9) De aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten verzocht te vragen om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven⁹ te komen, en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Lidstaten kunnen de activering van de nationale ontsnappingsclausule tot 2028 op elk moment aanvragen, mits de in artikel 26 van Verordening (EU) 2024/1263 vermelde criteria zijn vervuld.
- (10) Op 30 april 2026 heeft Zweden zijn jaarlijkse voortgangsverslag voor 2026¹⁰ ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester. Overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241 weerspiegelt het jaarlijks voortgangsverslag ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Zweden over de vorderingen bij de uitvoering van zijn RRP.
- (11) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 1,5 % en de GICP-inflatie 2,6 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 1,8 % en in 2027 met 2,2 %, met een GICP-inflatie van 1,5 % in 2026 en 1,8 % in 2027.
- (12) Volgens door Eurostat verstrekte gegevens¹¹ daalde het overheidstekort van Zweden van 1,5 % van het bbp in 2024 tot 1,3 % in 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een overheidstekort van 2,8 % van het bbp in 2026 en 2,5 % van het bbp in 2027. De stijging in 2026 is voornamelijk het gevolg van naar verhouding aanzienlijke discretionaire begrotingsuitgaven, met name op het gebied van defensie.
- (13) Volgens de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers¹², die zowel nationale als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 contractief, met 0,3 % van het

⁸ Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Zweden (PB C, C/2025/644, 10 februari 2025), ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj>.

⁹ Mededeling van de Commissie over het opnemen van hogere defensie-uitgaven in het kader van het stabiliteits- en groeipact, Brussel, 19 maart 2025, C(2025) 2000 final.

¹⁰ De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

¹² De begrotingskoers wordt afgemeten aan de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die

bbp. De begrotingskoers zal naar verwachting expansief zijn in 2026, met 1,9 % van het bbp, en contractief in 2027, met 0,6 % van het bbp.

- (14) Volgens door Eurostat verstrekte gegevens¹³ steeg de overheidsschuld van Zweden van 34,2 % van het bbp eind 2024 tot 35,1 % eind 2025. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een stijging van de schuldquote tot 36,6 % eind 2026 en een verdere stijging tot 37,7 % eind 2027. De stijging van de schuldquote in 2026 is voornamelijk het gevolg van de stijging van het tekort.
- (15) Volgens door Eurostat verstrekte gegevens¹⁴ bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Zweden 2,9 % van het bbp in 2025. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zullen deze in 2026 naar verwachting 3,8 % van het bbp bedragen.
- (16) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's van verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen die gevolgen hebben voor de wereldmarkt voor olie en gas. De ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 leert dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en sociaal en economisch inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2022 heeft Zweden budgettaire beleidsmaatregelen getroffen om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten. Het gaat hierbij onder meer om niet-gerichte verlagingen van de accijnzen op benzine en diesel, die respectievelijk op 30 september en 30 november 2022 aflopen, en niet-gerichte geldelijke ondersteuning achteraf van huishoudens voor gas- en elektriciteitskosten die in januari en februari 2022 zijn gemaakt. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zullen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 naar verwachting 0,2 % van het bbp bedragen¹⁵. Indien deze maatregelen tot eind 2026 van kracht zouden blijven, zouden de begrotingskosten ervan volgens ramingen van de Commissie 0,4 % van het bbp bedragen in 2026.
- (17) Volgens de berekeningen van de Commissie zijn de netto-uitgaven in Zweden in 2025 met 2,2 % en in 2024 en 2025 cumulatief met 8,2 % gestegen. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt onder het aanbevolen maximale groeipercentage. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, ligt het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven ook onder het aanbevolen maximale groeipercentage.
- (18) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven in Zweden naar verwachting toenemen met 6,5 % in 2026 en met 15,3 % cumulatief in 2024, 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, wat overeenkomt met een afwijking van 1,0 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, zal het

uitgaat van het begrotingsbeleid — zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de RRF en andere Uniefondsen.

¹³ Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

¹⁴ Eurostat, overheidsuitgaven via classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

¹⁵ Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven naar verwachting boven het aanbevolen maximale groeipercentage uitkomen. De systematische, zinvolle en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, het maatschappelijk middenveld en andere relevante belanghebbenden blijft essentieel om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie alsmede in het kader van het Europees Semester.

- (19) De uitvoering van de cohesiebeidsprogramma's, die steun uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Cohesiefonds (EU) omvatten, verloopt in Zweden sneller dan het EU-gemiddelde, zowel wat betreft de selectie van projecten als de betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Zweden heeft in het kader van zijn cohesiebeidsprogramma's al maatregelen vastgesteld om het concurrentievermogen en de groei te stimuleren. Niettemin kunnen sommige gebieden, waaronder duurzame stedelijke ontwikkeling en de circulaire economie, verdere aandacht vereisen bij de uitvoering. Het is essentieel ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Zweden in zijn tussentijdse evaluatie van de fondsen van het cohesiebeleid heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie¹⁶ zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden ingezet.
- (20) Zweden wordt geconfronteerd met diverse uitdagingen in verband met de woningmarkt en de hoge schuldenlast, de reductie van broeikasgasemissies, capaciteits- en transmissiebeperkingen van het stroomnet die gerelateerd zijn aan de uitrol van hernieuwbare energiebronnen, het onderwijsstelsel en de achteruitgaande schoolprestaties van leerlingen, en vaardighedenkloven, die het grootst zijn voor mensen uit kansarme sociaal-economische milieus of met een migratieachtergrond.
- (21) Zweden kent de strengste huurprijsregulering van de OESO, waarbij de markt verdeeld is tussen gereguleerde appartementen met huren onder de marktprijs en nieuwere woningen met marktconforme huurprijzen. Deze structuur heeft lange wachtlijsten voor gereguleerde appartementen tot gevolg, met beperkte mechanismen voor de toewijzing van woningen aan degenen die er het dringendst behoefte aan hebben, belemmert de woningbouw en beperkt de arbeidsmobiliteit. Gegevens over bouwvergunningen bevestigen de ernst van de neergang in de bouwsector en wijzen op een stabilisatie op een laag niveau. Er zou veel meer moeten worden gebouwd, met name in stedelijke gebieden, om te voorkomen dat de kloof in het woningaanbod groter wordt, samen met inspanningen om de gemiddelde doorlooptijden voor zoning en vergunningverlening te verkorten, waarbij recente inspanningen op dat gebied worden uitgebreid en daarop wordt voortgebouwd. De particuliere schuldenlast behoort tot de hoogste in de EU. De gunstige fiscale behandeling van hypotheekleningen, met name de hoge hypotheekrenteaftrek, blijft huishoudens sterk stimuleren om leningen aan te gaan. Doeltreffende hervormingen zouden de prikkels voor het aangaan van schulden kunnen verminderen en de betaalbaarheid kunnen verbeteren.

¹⁶ Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

- (22) Zweden ligt met zijn huidige beleid niet op koers voor het behalen van zijn EU-streefdoelen voor 2030 om de broeikasgasemissies te verminderen. De broeikasgasemissies van het land zijn in 2024 gestegen, voornamelijk door het wegvervoer en niet voor de weg bestemde mobiele machines. Dit is met name te wijten aan recente beleidswijzigingen, waaronder minder verplichtingen om biobrandstoffen bij te mengen en lagere accijnzen op vloeibare brandstoffen, die hebben geleid tot een toename van broeikasgasemissies. Bovendien blijven de koolstofverwijderingen van Zweden achter bij de EU-doelstelling voor 2030 voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw. Er zijn verdere beleidsmaatregelen nodig om deze doelstellingen te bereiken, onder meer via brandstofbelasting en stimulansen voor duurzaam bosbeheer.
- (23) Zweden is nog steeds de lidstaat met het hoogste aandeel hernieuwbare energie in zijn eindenergieverbruik. Capaciteits- en transmissiebeperkingen van het stroomnet belemmeren echter de verdere uitrol van hernieuwbare energiebronnen. Het is van groot belang dat deze beperkingen worden weggewerkt, aangezien het eindelektriciteitsverbruik in Zweden tot 2045 naar verwachting significant zal stijgen door de toegenomen elektrificatiebehoeften van industrie en vervoer. Als het onbenutte potentieel voor hernieuwbare energie in Zweden kan worden ontsloten, zou dit de elektrificatie van industrieën in het zuiden van het land ten goede komen, alsook de innovatieve en groene industriële ontwikkeling en decarbonisatie in het noorden kunnen ondersteunen.
- (24) De huidige vergunningsprocedures belemmeren nieuwe grootschalige projecten voor schone industrieën en de uitbreiding van de Zweedse productiecapaciteit voor hernieuwbare energie. Lang aanhoudende en complexe procedures leiden onder meer tot onzekerheid op investeringsgebied en belemmeren de uitvoering van windenergieprojecten op zee en op land. Zweden zou er baat bij hebben de onlangs vastgestelde gerichte lokale compensatieregelingen uit te breiden en daarop voort te bouwen, en de belemmeringen die voortvloeien uit inefficiënte vergunningsprocedures en vetorechten van gemeenten verder weg te nemen.
- (25) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie, heeft de Raad de lidstaten in 2026 geadviseerd actie te ondernemen om zo snel mogelijk iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het gebied van vaardigheden en onderwijs, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Zweden gerichte landspecifieke aanbevelingen voor 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie.
- (26) Hoewel Zweedse leerlingen beter dan het EU-gemiddelde presteren waar het gaat om digitale en basisvaardigheden, zijn de schoolprestaties op het gebied van basisvaardigheden sinds 2018 gedaald. Het onderwijssysteem garandeert geen kansengelijkheid, wat tot uiting komt in de ondermaatse prestaties op het gebied van basisvaardigheden, met name onder leerlingen met een migratieachtergrond of uit kansarme sociaal-economische milieus, die ook vaker bij elkaar op bepaalde scholen zitten. Leerlingen uit kansarme milieus zijn ook ondervertegenwoordigd op particuliere scholen, die gemiddeld genomen soepeler zijn met het toekennen van cijfers en waarvan de leerlingen dus betere kansen hebben om in aanmerking te komen voor een vervolgstudie. Een aanzienlijk deel van de leerlingen sluit de leerplichtige leeftijd af met te lage of onvolledige cijfers, waardoor zij niet aan de hogere middelbare school mogen beginnen en vervolgens niet in aanmerking komen voor vervol- en hoger onderwijs. Het aanhoudende tekort aan gekwalificeerde

leerkrachten, vooral op scholen en voor- en vroegschoolse educatie en opvang met veel leerlingen uit kansarme milieus, vormt een risico voor de kwaliteit en gelijkheid van het onderwijsstelsel en betekent dat de onderwijsresultaten nog meer achteruitgaan. Zweden zou er goed aan doen voort te bouwen op recente hervormingsvoorstellen die erop gericht zijn de onderliggende oorzaken van ongunstige trends op het gebied van kansengelijkheid en prestaties aan te pakken.

- (27) Niettegenstaande de inspanningen blijven er in bepaalde sectoren en beroepen, zoals de gezondheidszorg, de IT-sector en het onderwijs, tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden bestaan, die nog worden verergerd door de gebrekkige aansluiting tussen onderwijs en opleiding enerzijds en de vraag op de arbeidsmarkt anderzijds. Dit heeft een negatief effect op het concurrentievermogen van Zweden en leidt tot structurele werkloosheid. Er zijn verscheidene regio's met een tekort aan arbeidskrachten, zoals de dunbevolkte gebieden in het noorden, terwijl er in andere regio's een overschot aan arbeidskrachten is. Daaruit blijkt dat de arbeidsmobiliteit moet worden vergroot en de openbare diensten en voorzieningen moeten worden verbeterd zodat werknemers kunnen verhuizen naar regio's waar de beschikbare arbeidskansen beter aansluiten bij hun vaardigheden. Ondanks de toenemende deelname aan beroepsonderwijs en -opleiding wordt het land nog steeds geconfronteerd met uitdagingen bij de aanpassing aan de behoeften van de arbeidsmarkt en is het percentage afgestudeerden met een baan die aansluit bij hun onderwijs en opleiding gedaald. Het effect van de maatregelen die zijn genomen om te zorgen voor een snellere integratie van mensen uit kwetsbare groepen, in het bijzonder mensen met een migratieachtergrond of uit kansarme milieus, op de arbeidsmarkt is tot dusverre beperkt gebleven en Zweden heeft nog steeds het hoogste werkloosheidspercentage in de EU voor mensen die buiten de EU zijn geboren. Door hun lagere opleidingsniveau en beperkte vaardigheden zijn personen uit kwetsbare groepen minder goed inzetbaar.

BEVEELT AAN dat Zweden in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. In het licht van de door de Commissie voor 2026 verwachte materiële afwijking van het aanbevolen netto-uitgavenmaximum, ervoor zorgen dat de netto-uitgaven in overeenstemming zijn met de maximale groeipercentages die de Raad op 21 januari 2025 heeft aanbevolen. De defensieparaatheid vergroten en tegelijkertijd de efficiëntie van de uitgaven waarborgen en de begroting geleidelijk aanpassen om structureel hogere defensie-uitgaven te ondersteunen. Ervoor zorgen dat alle maatregelen die worden getroffen om het effect van de stijging van de energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, erop zijn gericht kwetsbare huishoudens te beschermen of tegemoet te komen aan de behoeften energie-intensieve bedrijven, en stimulansen voor energiebesparing in stand houden, en er tegelijkertijd voor zorgen dat de begrotingskosten stroken met de verplichtingen uit hoofde van het EU-begrotingskader.
2. De continuïteit van de hervormingen en investeringen in het kader van de RRF waarborgen. De dynamiek van de uitvoering in het kader van de cohesiebeleidsprogramma's in stand houden, in voorkomend geval voortbouwend op de overheveling naar strategische prioriteiten in de tussentijdse evaluatie en de flexibiliteit waarin het cohesiebeleidskader voorziet.
3. De efficiëntie van de huizenmarkt verbeteren, onder meer door hervormingen op de huurmarkt door te voeren. Investeringen in woningbouw stimuleren en structurele belemmeringen wegnemen om tekorten te verminderen, met name in stedelijke

gebieden. De prikkels voor het aangaan van schulden verminderen, onder meer door de hypotheekrenteaftrek af te schaffen of te verminderen.

4. Ervoor zorgen dat de doelstellingen op het gebied van de reductie en verwijdering van broeikasgasemissies worden verwezenlijkt, met name door de emissies van het wegvervoer te verminderen. De energietransmissienetten uitbreiden en moderniseren. De vergunningsprocedures voor de uitrol van hernieuwbare energiebronnen versnellen en stroomlijnen, met name voor offshore- en onshore-windenergie, en het intrekken van verleende vergunningen vermijden.
5. De onderwijsresultaten verbeteren, met name van leerlingen uit kansarme sociaal-economische milieus of met een migratieachtergrond, het tekort aan gekwalificeerde leerkrachten aanpakken en gelijkheid in het onderwijsstelsel waarborgen. De vaardigheden van de beroepsbevolking ontwikkelen en het tekort aan vaardigheden en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden aanpakken door middel van gerichte actieve arbeidsmarktbeleidsmaatregelen en door middel van steun en stimulansen om de integratie op de arbeidsmarkt te verbeteren, met name van personen uit kansarme sociaal-economische milieus of met een migratieachtergrond.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter